Lietas arhīva Nr. C-1923-22/44
ECLI:LV:RVPT:2022:0203.C30621321.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2022. gada 3. februārī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese J.Peinberga,
piedaloties prasītājas pārstāvim zvērinātam advokātam Erlendam Baļķenam, atbildētājas pilnvarotajai pārstāvei /pers. A/, atbildētājas juridiskās palīdzības sniedzējam zvērinātam advokātam Edijam Bauam,
atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā MS Teams platformā izskatīja civillietu /pers. B/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2021. gada 23. jūlijā saņemts /pers. B/ prasības pieteikums vienkāršotā procedūrā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

[2] Prasītāja, pamatojoties uz likuma "Par tiesu varu" 3. panta pirmo daļu, 16. panta ceturto daļu, Satversmes tiesas likuma 105. panta pirmo teikumu, likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 2. panta pirmo un otro daļu, likuma "Par nodokļiem un nodevām" 29. panta otro daļu, Dzīvokļa īpašuma likuma 13. panta pirmo daļu, Civillikuma 1069., 2376., 2391. pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas nekustamā īpašuma /adrese A/, kadastra Nr. /numurs A/, no 2007. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim aprēķināto prasītājas samaksāto nekustamā īpašuma nodokļa pamatsummu 536,03 EUR un samaksāto nekustamā īpašuma nodokļa nokavējuma naudu 177,31 EUR, kā arī piedzīt no atbildētājas visus tiesāšanās izdevumus.

[3] 2021. gada 9. augustā un 30. septembrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi, kuros atbildētāja norāda, ka prasību neatzīst, jo strīdus laika periodā zemesgabals piederēja prasītājai, kura bija pienākums maksāt nekustamā īpašuma nodokli. Atbildētāja norāda uz tiesvedību administratīvajā tiesā, kurā tika noraidīts prasītājas pieteikums par nekustamā īpašuma nodokļa atmaksu, kā arī uzskata, ka prasībai ir iestājies trīs gadu noilgums un prasītājas pārstāvis nav pilnvarots celt prasību šajā lietā.

[4] Par minētajiem paskaidrojumiem prasītājas pārstāvis iesniedzis atsauksmi, noraidot atbildētājas iebildumus.

[5] Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis uzturēja prasību uz prasībā norādītajiem apstākļiem un pamatiem.

[6] Tiesas sēdē atbildētājas pārstāve un juridiskā palīdzības sniedzējs prasību neatzina, pamatojoties uz paskaidrojumos norādītajiem apstākļiem un pamatiem.

Motīvu daļa

[7] Uzklausot lietas dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka /pers. B/ vienkāršotās procedūras prasība pret /pers. C/ par naudas piedziņu ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194. panta pirmās daļas 3. punktu, vienkāršotās procedūras lietās tiesa sastāda saīsināto spriedumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194. panta otro daļu, saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193. panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

[8] Tiesa atzīst, ka prasība par prasītājas samaksāto nekustamā īpašuma nodokļa pamatsummas 536,03 EUR un nekustamā īpašuma nodokļa nokavējuma naudas 177,31 EUR piedziņu no atbildētājas ir noraidāma, pamatojoties uz Civillikuma 1651., 1652., 1653., 2369., 2376., 2377., 2381., 2391. pantu, likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 2. panta pirmo un otro daļu.

Lietā nav strīda, ka prasītāja, pamatojoties uz 2006. gada 1. septembrī ar /pers. D/ noslēgto zemesgabala pirkuma līgumu, 2006. gada 6. oktobrī kļuva par īpašnieci zemesgabalam /adrese/, 2506 m^2 platībā, kadastra numurs /numurs A/, kurš ir piesaistīts dzīvojamai mājai /adrese/ (lietas 23.-24. lapa).

Tāpat nepastāv strīds, ka atbildētāja ir dzīvokļa Nr./numurs/, /adrese/ īpašniece (lietas 92. lapa).

Lietā ir strīds par prasītājas tiesībām piedzīt no atbildētājas samaksāto nekustamā īpašuma nodokli 536,03 EUR un nokavējuma naudu 177,31 EUR par periodu no 2007. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim.

[8.1] No Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012. gada 12. jūnija sprieduma civillietā Nr. C04212600 secināms, ka 2006. gada 1. septembrī starp prasītāju un /pers. D/ noslēgtais zemesgabala pirkuma līgums atzīts par spēkā neesošu no noslēgšanas brīža.

No lietas materiāliem izriet, ka prasītāja kā zemesgabala /adrese/ īpašniece, maksāja nekustamā īpašuma nodokli atbilstoši likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 2. panta pirmajai un otrajai daļai.

Prasītāja uzskata, ka dzīvojamās mājas /adrese/ kopīpašnieki, to skaitā arī atbildētāja, ir iedzīvojušies uz viņas naudas līdzekļu rēķina, ko prasītāja bija spiesta samaksāt kopīpašnieku vietā, proti, gan pamatsummas maksājumu, gan arī samaksājot nokavējuma naudu, kopā 30 863,56 EUR apmērā.

[8.2] Prasītāja prasību pamatojusi ar Civillikuma 1069., 1071. pantu, kā arī ar 2376. un 2391. pantu par prasījumiem no netaisnas iedzīvošanās.

Civillikuma 2376. pants noteic, ka atprasījuma tiesības priekšmets ir vai nu tā atdošana, kas izpildīts bez attiecīgas saistības, vai, ja šis izpildījums vairs nepastāvētu, tā vērtības atlīdzība.

Civillikuma 2391. pants noteic, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu. Kas no tam cietis zaudējumu, tas var prasīt, lai atdod viņam to, ar ko un par cik otrs iedzīvojies.

No minētā secināms, ka prasītāja prasību ir pamatojusi gan ar atprasījuma tiesībām, kas izriet no regulējuma par neesoša parāda izpildījuma atprasījumu, gan ar vispārējo atprasījumu iedzīvošanās dēļ.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka prasījumi no netaisnas iedzīvošanās (Civillikuma 2369.-2392. pants) dod prasītājam tiesību atprasīt no atbildētāja to, ko

pēdējais bez tiesiska pamata ir ieguvis no kreditora mantas vai uz tā rēķina. Šo tiesību normu mērķis ir panākt taisnīgu izlīdzinājumu starp prasītāju un atbildētāju. Pirmkārt, tiek novērsts atbildētāja mantas neattaisnots pieaugums, otrkārt, prasītājam tiek atdots tas, kas sakarā ar iedzīvošanos atrodas atbildētāja mantā. Tomēr minēto noteikumu primārais uzdevums ir nevis prasītāja mantas iepriekšējā stāvokļa atjaunošana (kam kalpo zaudējumu atlīdzināšanas institūts), bet gan atbildētāja mantas neattaisnota pieauguma novēršana (*Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 2000, 648.lpp.*).

Lietā konstatēts, ka strīdus periodā prasītājas īpašumā atradās zemesgabals /adrese/, 2506 m^2 platībā, kadastra numurs /numurs A/. No zemesgrāmatas nodalījuma noraksta secināms, ka atbildētājas piederošajam dzīvokļa īpašumam pievienota kopīpašuma domājamā daļa no strīdus zemesgabala, pamatojoties uz zemesgrāmatas tiesneša 2013. gada 30. janvāra lēmumu (lietas 92. lapa).

Līdz ar to prasītājai bija pienākums strīdus periodā veikt maksājumus, kas saistīti ar tās īpašumā esošo zemesgabalu.

Likuma "Par nekustamā īpašuma nodokli" 2. panta pirmajā daļā noteikts, ka nekustamā īpašuma nodokli maksā Latvijas vai ārvalstu fiziskās un juridiskās personas un uz līguma vai citādas vienošanās pamata izveidotas šādu personu grupas vai to pārstāvji, kuru īpašumā vai tiesiskā valdījumā ir nekustamais īpašums.

Savukārt minētā likuma 2. panta otrajā daļā noteikts, ka par nekustamā īpašuma īpašnieku šā likuma izpratnē uzskatāma persona, kuras īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu ir nostiprinātas zemesgrāmatā (..).

Ņemot vērā minēto, prasītājai laika periodā no 2006. gada 6. oktobra līdz stājās spēkā Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2012. gada 12. jūnija spriedums, t.i. laikā, kad prasītājai piederēja īpašuma tiesības uz zemesgabalu, bija jāpilda likumā noteiktais pienākums maksāt nekustamā īpašuma nodokli. Minēto apstiprina lietā esošie Rīgas domes Pašvaldības ieņēmumu pārvaldes paziņojumi par nekustamā īpašuma nodokli, kas izrakstīti prasītājai (lietas 81.-86. lapa).

[8.2] Tiesas ieskatā nav konstatējams, ka prasītājai būtu radies pamats atprasīt no atbildētājas samaksāto nekustamā īpašuma nodokli uz atprasījuma tiesību pamata kā neesošu parāda izpildījuma atprasījumu, jo nav konstatējams neviens no Civillikuma 2377. panta noteiktajiem mērķiem, kā arī nav gūti pierādījumi, ka izpildījumu par nekustamā īpašuma nodokli prasītāja ir izpildījusi bez tiesiska pamata atbilstoši Civillikuma 2381. pantam.

Lai apmierinātu prasījumu no netaisnas iedzīvošanās (Civillikuma 2369.- 2392.pants), nepieciešams konstatēt, ka atbildētājs ieguvis prasītāja mantu vai iedzīvojies uz tā rēķina bez tiesiska pamata, nolūkā panākt atbildētāja mantas neattaisnota pieauguma novēršanu (*Augstākās tiesas 2017.gada 16.novembra spriedumu lietā Nr. SKC-362/2017 (C30520113)*).

Tiesas ieskatā nav gūti pierādījumi, ka atbildētāja būtu ieguvusi prasītājas mantu vai iedzīvojusies uz tās rēķina bez tiesiska pamata, jo kā jau konstatēts, tad prasītājai bija tiesisks pienākums maksāt nekustamā īpašuma nodokli.

Prasības tiesvedības jēga un būtība izpaužas prasītāja celtajās pretenzijās pret atbildētāju, norādot, ka tieši atbildētājs ir veicis un ir vainojams prasītāja tiesību vai likumīgo interešu aizskārumā. Personu, kura ir atbildētājs, nosaka prasītājs pēc saviem ieskatiem. Tomēr var izrādīties, ka tiesību pārkāpumā vainojama cita persona, nevis prasītāja noradītais atbildētājs. No likuma jēgas izriet, ka šādā gadījumā tiesai prasība jānoraida kā nepamatota, t.i., nav pamata materiāli tiesiskajam prasījumam pret prasītāja norādīto atbildētāju (*Līcis A. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Rīga; Tiesu namu aģentūra, 2003., 29.-30.lp.*).

Tādējādi no civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumu aspekta, tiesa nekonstatē, ka atbildētāja būtu veikusi darbību vai bezdarbību, kas atstātu juridiskas sekas uz prasītājas tiesību loku.

[8.3] Tiesa, izvērtējot prasījumu par samaksātā nekustamā īpašuma nodokļa nokavējuma naudas 177,31 EUR piedziņu, uzskata to par noraidāmu. Tiesa norāda, ka tā kā nekustamā īpašuma nodokļa samaksa strīdus periodā bija prasītājas pienākums, tad kavējumu par tā samaksu ir pieļāvusi prasītāja, kurai tika aprēķināta nokavējuma nauda par minētā nodokļa samaksas kavējumu.

Šajā gadījumā nav konstatējams atbildētājas izraisīts prettiesīgs saistību izpildes novilcinājums Civillikuma 1651. pantā izpratnē, jo nav konstatēta atbildētājas saistība, kuras kavējums būtu iestājies atbilstoši Civillikuma 1652. vai 1653. pantam.

Ņemot vērā minēto, prasība ir noraidāma kā nepamatota.

[9] Atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta trešajai daļai, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Tiesa konstatē, ka atbildētāja atbilstoši Civilprocesa likuma 44. panta pirmajai *prim* daļai ir iesniegusi juridiskās palīdzības sniedzēja zvērināta advokāta rēķinu par kopējo summu 484 EUR (lietas 195.lapa).

Civilprocesa likuma 44. panta pirmās daļas 1. punkta a) apakšpunkts noteic, ka atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, — to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Savukārt Civilprocesa likuma 44. panta ceturtā daļa noteic, ja prasība ir izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Ņemot vērā minēto un ievērojot prasības summu, no prasītājas par labu atbildētājai par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi par advokāta palīdzību 107 EUR.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu prasītājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par ar lietas vešanu saistīto izdevumu segšanu – 10 dienu laikā pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Rezolutīvā daļa

Tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5., 41., 96. panta piekto daļu, 190., 194., 195., 204.[1], 250.[25] pantu,

nosprieda

noraidīt /pers. B/ vienkāršotās procedūras prasību pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus 107 EUR (viens simts septiņi *euro*).

Samaksa veicama /pers. C/, personas kods /personas kods/, AS "Swedbank" norēķinu kontā, konta Nr./konta numurs/.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saīsināts spriedums sastādīts 2022. gada 3. februārī.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt rakstveidā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesai Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma. Saīsinātais spriedums stājas likumīgā spēkā pēc tam, kad izbeidzies termiņš sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanai un neviena no pusēm nav iesniegusi sprieduma sastādīšanas lūgumu.

Sprieduma sastādīšanas lūguma iesniegšanas gadījumā sprieduma noraksts būs pieejams tiesas kancelejā, sākot ar 2022. gada 4. martā, ko lietas dalībnieki, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2} panta noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, varēs pārsūdzēt apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, Jēzusbaznīcas ielā 6, Rīgā.

Tiesas spriedums sastādīts 2022. gada 4. martā.

Tiesnese J.Peinberga

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU